

Český aviatik František Šimůnek

Kdo byl mezi českými aviatiky skutečně prvním, je sporné. Záleží na zvolených kritériích. Někteří si koupili vyzkoušená letadla v zahraničí a přiučili se tam v létání, jiní začínali doma od píky. Mezi takové, patřil i málo známý průkopník letectví František Šimůnek. Výrazně u něj dominovaly vlastenecké ideály nad osobním prospěchem. Nechybělo mu ani sebevědomí. Pustil do létání vlastně z ničeho a téměř bez prostředků. Všechno dohromady pak shrnoval jeho výrok: „Řekl jsem si, že když může létat nějaký Frantík, (Blériot) proč by nemohl létat Franta z Nuslí?“

Posléze ve Františkovi Šimůnkovi ožívá, uprostřed tehdejší čtvrti řemeslníků a malých živnostníků pražských Nuslí, skutečný průkopník tehdy prazvláštního sportu, aviatiky. Na podzim 1909 jsa inspirován v metropoli vystavovaným Blériotovým letadlem, postavil obdobný stroj, z ryze českých součástek - náš první, skutečně létající aeroplán!

Zanícený vlastenec, po Evropě zcestovalý nuselský sokol, vyučený sítař a později zámečník Franta Šimůnek, však při konstrukci svého větrného oře, musel překonávat nesmírné obtíže. Se vším si poradit. Odhalovat všemožně taje létání. Jakož i sám na sobě, při „dělání třísek“ vyzkoušet pevnost stroje i svou. Několik let před používáním padáku, s odvahou jemu vlastní, probouvat jednu z cest českého věhlasu: „Vzduch je naše moře,“ znělo tu odjakživa.

Průkopník letectví František Šimůnek byl ve skrytu duše - a úplně ve všem - skromným nenápadným dřičem, naprosto umanutým. S tím zároveň vyniknul jako muž železné vůle a ocelových nervů. Jeho sociální prostředí se barvitě lišilo od jiných admirálů vzduchu. Ke všemu, co bylo v Šimůnkovi heroické, krásné i hodné následování, nepřišel náhle, jako bohatí hrdinové z románů Julia Verne. Naopak: Původně byl velmi chudý, avšak vypracoval se. Všeho dosáhl jen svým přičiněním a příslovečnou houževnatostí. Jeho pevný charakter obdivoval i tehdejší tisk. Zámečník Šimůnek od samého počátku obětoval vše svému národně chápanému záměru - vytvořit první české letadlo a naučit se je pilotovat. Chtěl tak postavit Čechy i v této oblasti, po bok vyspělých národů Evropy a - podařilo se!

První zkoušky Šimůnkova aeroplánu byly zahájeny na území dnešní Prahy 4, už na jaře v roce 1910. Po dvou letech nezměrného úsilí i pádů, kdy při jednom v letadle málem uhořel, složil pilotní zkoušky. Pak provedl na Pankrácké pláni a na jiných místech Prahy, veřejné vzlety, o nichž referoval tehdejší tisk. Několik vzletů realizoval také na nynějších Kavčích horách, kde dříve stál ústav „moderní termochemický“, čili rasovna pana Nešvery. Není divu, že si nejmladší bratr Šimůnka Rudolf v paměti vybavoval, jak letadlo startovalo za mohutného řevu psů, stejně posedlých jako Franta...

František Šimůnek patří do nejpřednější řady českých leteckých průkopníků v období před rokem 1914. Jeho význam je o to větší, že leteckou činnost provozoval na stroji vlastní konstrukce. Jak už to v Čechách bývá, zůstal nedoceněn.

To bychom rádi napravili vydáním Šimůnkovy biografie pod názvem „MÍT KŘÍDLA“, již v současné době zahrnuje jako jeden ze svých edičních záměrů do vydavatelského plánu známé pražské nakladatelství EPOCHA.

Autorem díla „MÍT KŘÍDLA“ je Zbyněk Šimůnek, aviatikův prasynovec. V roce 2000, při příležitosti 90. výročí startu českého letectví, ji vydal jako „neknihu“, vyprávění o aviatikově životě. Práce byla donedávna dostupná pouze na internetovém serveru. Po úspěchu s rozhlasovým zpracováním, dnes autor uvažuje o skutečném knižním vydání polygrafickou formou s mnoha obrázky a hledá proto sponzory, eventuálně zájemce o reklamní prezentace na stránkách knihy.

ŘEKLI O FRANTIŠKU ŠIMŮNKOVI:

„Před první světovou válkou došel z pražských průkopníků letectví nejdále právě František Šimůnek. Mezi našimi tehdejšími letci byl ovšem nejchudší, což mu značně komplikovalo působení v letectví. Tím spíše je třeba obdivovat jeho houževnatost, s níž v průběhu čtyř let minimálními prostředky a bez významnější vnější pomoci postavil tři letadla, naučil se létat a propagoval letectví v Praze i v dalších českých městech.“ (Jan Hozák, archiv Národního technického muzea).

„Šimůnek patří dnes mezi méně známé, nepochybně však mezi pozoruhodné postavy města Prahy na počátku našeho století.“ (Pavel Sviták, letecky historik)

„Historie zná své slavné hrdiny rázné vstupující do učebnic skvělým, převratným činem, ale méně ví o nenápadných čiřících konajících neméně ohromující skutky. Snad z toho důvodu, že dějiny ve své barvotiskové podobě milují okázalost, kdežto dřiče mají za kuriózní zpestření důstojné suity hrdinů. František Šimůnek byl oním nenápadným, v jistém ohledu až tragickým dřičem. Inspirován Blériotem si sám postavil letadlo a bez teoretické a praktické přípravy, veden jen svojí umanutostí, konal první letecké pokusy u pankráckého hřbitova.“ (Zdeněk Bouček, Český rozhlas Praha)

